

Vooraf

Lesgeven in deze turbulente tijd zal voor velen een uitdaging zijn. Nu de scholen dicht zijn, bieden we een **aangepaste versie van de begrijpend leeslessen** aan. Er blijven actuele lessen verschijnen, maar we zorgen er ook voor dat leerlingen ze individueel en zelfstandig kunnen verwerken. Bovendien is er een extra pakket Nieuwsbegrip beschikbaar op de website van Nieuwsbegrip waarvoor je niet moet inloggen. Er zijn dus **twee mogelijkheden**:

1. U krijgt uw **gebruikelijke actuele leesteksten met opdrachten**. De opdrachten van de basislessen zijn aangepast aan het scenario waarin leerlingen ze via de leerkracht toegestuurd krijgen (via de mail) of op papier krijgen. De opdrachten hebben om die reden een andere vorm en sluiten aan bij de actuele tekst. U kunt daarmee in de klas werken of met uw leerlingen die thuis zijn, bijvoorbeeld via een online leeromgeving.
2. U kunt de **kant-en-klaarpakketten met leesteksten en algemene opdrachten** op verschillende leesniveaus downloaden. U kunt ze zelf downloaden, maar de leerlingen kunnen dat ook. Voor deze pakketten hoeven leerlingen namelijk niet in te loggen. Ze zijn te vinden via een link op de startpagina van de website: <https://nieuwsbegrip.be>.
U kunt met deze teksten werken in uw klas of ze aanbieden aan leerlingen die thuis zijn. Deze pakketten zijn tijdelijk beschikbaar voor alle scholen en leerlingen.

Handleiding niveau B

- **Onderwerp:** Coronavirus legt de wereld plat
- **CLIB-score:** 59
- **Lesdoel:** De leerlingen lezen de tekst actief aan de hand van sleutelvragen. Ook oefenen ze met het stellen van vragen bij de tekst.
- **Leesdoel:** De leerlingen weten meer over de verspreiding van het coronavirus en hoe we dit tegen kunnen gaan.
- **Schrijfopdracht:** een bericht schrijven voor iemand die op dit moment niet de deur uit kan.
- **Eindtermen taal/Nederlands:** zie <https://onderwijsdoelen.be>.
- **Eindtermen uit andere leerdomeinen en vakoverschrijdende eindtermen:**

Lager onderwijs

Leergebiedgebonden eindtermen

Wetenschap en Techniek:

Levende en niet-levende natuur : 1.5, 1.6

Milieu: 1.24

Mens en Maatschappij

Oriëntatie- en kaartvaardigheid: 4.3

Brongebruik: 7

Leergebiedoverschrijdende eindtermen

ICT: 1,3,4,5,6

Leren leren: 1, 2, 3, 5, 6

Sociale vaardigheden:

domein relatiewijzen: 1.2, 1.5, 1.6, 19

domein gespreksconventies: 2

domein samenwerking: 3

Secundair onderwijs

Met deze les kunt u de volgende eindtermen nastreven waarin leesstrategieën relevant zijn: verwachtingen formuleren, gericht informatie zoeken, de vermoedelijke betekenis van onbekende woorden uit de context afleiden, herlezen wat onduidelijk is, een woordenboek gebruiken e.d. Voor niet-talige competenties gaat het bovendien om de eindtermen: digitale competentie en mediawijsheid, informatieverwerking en (afhankelijk van de onderwijssituatie) samenwerken.

Tip

Op Karrewiet is ook aandacht voor het coronavirus. Ga hiervoor naar:

<https://www.ketnet.be/karrewiet/meer-weten/alles-over-het-coronavirus>

Materiaal en voorbereiding

Voor alle leerlingen: tekst, opdrachtenblad en antwoordenblad.

Werkwijze

- De leerlingen bekijken eerst de buitenkant van de tekst. Wat verwachten zij in deze tekst te lezen? Wat hebben ze zelf gezien/gehoord/gelezen?
- Hierna lezen de leerlingen de tekst actief. Ze markeren en noteren onbekende woorden en noteren bij elk kopje ten minste één vraag die bij hen opkomt tijdens het lezen.
- Na het actief lezen beantwoorden de leerlingen de sleutelvragen.
- Tot slot maken de leerlingen de schrijfpodracht.
- In het laatste blokje staan enkele suggesties voor na het lezen: een stelling om over na te denken, de website van Karrewiet en de website van Jeugdbieb, voor meer informatie, boeken en filmpjes.

Modeltekst

De inleiding modellen m.b.t. actief lezen:

Coronavirus legt de wereld plat

Het begon in China, en nu zit het al in 120 landen: het coronavirus besmet steeds meer mensen. *Het coronavirus, daar heb ik al veel over gehoord. Het is ook veel in het nieuws. 120 landen hebben met het virus te maken. Dat is veel! Ik lees dat steeds meer mensen besmet raken. Dat zal wel betekenen dat steeds meer mensen ziek worden door het virus.*

Overal ter wereld worden maatregelen genomen. *Sommige maatregelen merk ik zelf ook. Ik moet bijvoorbeeld zoveel mogelijk thuis blijven. De maatregelen moeten het virus tegenhouden.*

In ons land gelden die tot 3 april. Maar niemand weet hoe lang ze echt nodig zullen zijn. *Tot 3 april zijn de maatregelen in ieder geval van kracht. Het duurt dus nog zeker wel een paar weken. Ik ben benieuwd hoe lang het nog precies gaat duren, maar dat weet nog niemand zeker.*

Sleutelvragen en hulpvragen

Wereldwijd verspreid

Sleutelvraag 1: Hoe komt het dat het coronavirus zich zo makkelijk kan verspreiden?

Hulpvraag 1a: Lees 10-11 nog een keer.

Hulpvraag 1b: Bedenk wat er in twee weken kan gebeuren als iemand ziek is maar zich niet ziek voelt.

Besmettingen

Sleutelvraag 2: Het aantal besmette mensen zal in ons land nog flink toenemen. Hoe komt dat, denk je?

Hulpvraag 2a: Hoeveel besmettingen zijn er op dit moment in ons land? Welke gevolgen kan dit hebben?

Hulpvraag 2b: Lees regel 17 nog eens.

Lockdown

Sleutelvraag 3: Welke maatregelen heeft de overheid in ons land genomen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan?

Hulpvraag 3: Wat gebeurt er met handelszaken en scholen? En wat met andere zaken? Kijk goed in regel 22-24.

Sleutelvraag 4: Welke kinderen mogen wel naar school en waarom?

Hulpvraag 4a: Van welke kinderen kunnen ouders niet thuiswerken?

Hulpvraag 4b: Waarom kunnen kinderen niet naar hun grootouders?

Hamsteren

Sleutelvraag 5: Waarom is het onverstandig om te winkelen in Frankrijk of Nederland?

Hulpvraag 5: Wat zeggen experts hierover?

Sleutelvraag 6: Waarom is hamsteren niet nodig?

Hulpvraag 6: Lees regel 30-31 nog een keer.

Solidariteit

Sleutelvraag 6: Noem vier voorbeelden van manieren waarop het coronavirus mensen bij elkaar brengt.

Hulpvraag 6a: Welke twee dingen doen mensen nu voor ouderen?

Hulpvraag 6b: Wat doen jobstudenten nu?

Hulpvraag 6c: Wat wordt er verteld over een leuke actie? Lees regel 38-40 nog eens.

Na het lezen

Sleutelvraag 7: Er zijn mensen die thuis moeten blijven. Ze mogen ook geen bezoek ontvangen. Heb jij nog ideeën waarvan mensen blij kunnen worden?

Hulpvraag 7a: Denk aan wat jij kunt doen om anderen te helpen.

Antwoorden **Opdracht 1: Sleutelvragen**

Tijdens het lezen	
Wereldwijd verspreid	<p>1. Hoe komt het dat een zieke het virus zo makkelijk kan verspreiden? <i>Mensen die het virus krijgen, kunnen zich twee weken lang niet ziek voelen en het virus zo doorgeven zonder dat zij het merken.</i></p>
Besmettingen	<p>2. Het aantal besmette mensen zal in ons land nog flink toenemen. Hoe komt dat, denk je? <i>Er zijn al veel mensen besmet, en al die mensen kunnen het (zonder het te merken) aan anderen doorgeven. Zo geraken steeds meer mensen besmet.</i></p>
Lockdown	<p>3. Welke maatregelen heeft de overheid in ons land genomen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan? <ul style="list-style-type: none"> - <i>Alle handelszaken in het weekend dicht.</i> - <i>Cafés, restaurants, sportclubs, cinema's enzovoort moeten drie weken lang sluiten.</i> - <i>Scholen en kinderkribbes blijven wel open om kinderen op te vangen van ouders die niet kunnen werken.</i> <p>4. Welke kinderen mogen nog wel naar school en waarom? <i>Kinderen van ouders die niet thuis kunnen werken (bijvoorbeeld hulpverleners) en kinderen die anders naar hun grootouders moeten.</i></p> </p>
Hamsteren	<p>5. Waarom is het onverstandig om te winkelen in Frankrijk of Nederland? <i>Zo kan het virus zich nog verder verspreiden.</i></p> <p>6. Waarom is hamsteren niet nodig? <i>Omdat er voldoende voorraden van alles zijn.</i></p>
Solidariteit	<p>7. Noem vier voorbeelden van manieren waarop het coronavirus mensen bij elkaar brengt.</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. <i>Er worden in rusthuizen babbels georganiseerd via skype.</i> 2. <i>Jonge mensen doen spontaan boodschappen voor ouderen.</i> 3. <i>Jobstudenten bieden zich aan als kinderoppas.</i> 4. <i>Op Facebook zijn solidariteitsgroepen actief.</i> (5. <i>Bij reclamebureau Friendship sparen ze om later iets te gaan drinken in een café. Zo kunnen ze het café dat nu dicht moet, steunen.</i>)
Na het lezen	
<p>8. Er zijn mensen die thuis moeten blijven en geen bezoek mogen ontvangen, bijvoorbeeld grootouders. Heb jij nog ideeën waar die mensen blij van kunnen worden? Schrijf ze hieronder op. <i>Eigen antwoord leerling.</i></p>	